

trist Resultat. Dette skulde saa opvejes derved, at man virkelig kunde sige, at Statsbanerne i en meget fremtrædende Grad arbejdede i det almenes Interesse, stillede sig i en ualmindelig Grad kulant, bød Publikum, saavel det rejsende som det godsforsendende Publikum, ganske særlige Lettelser og Bekvemmeligheder; men dette vil man ikke kunne sige om vor danske Statsbanedrift. Man vil kunne sige, at man rejser og sender Gods ganske billig paa vore danske Statsbaner, hvis man sammenligner dem med Udlandets, det er sikkert nok, men i andre Henseender tror jeg ikke, at en Sammenligning med Udlandet vilde falde særlig fordelagtig ud for de danske Statsbaner. Der er altsaa ingen Tvivl om, at der her er Mangler at afhjælpe og det en meget lang Række.

Jeg vil haabe, at Kommissionen vil tage sin Opgave op i et noget videre Omfang, end Ministeren var tilbøjelig til at angive i Landstinget. I Forslaget, som det her foreligger, er der brugt et temmelig ubestemt Udtryk. Der staar, at Kommissionen vil „have at tage Spørgsmaalet om Statsbanedriftens hensigtsmæssige Ordning under Overvejelse“. Jeg anser det for givet, at Overvejelserne med Hensyn til Takstforholdene ikke ville kunne komme ind under Ordene her i Lovforslaget. Paa den anden Side vilde jeg anse det for uheldigt, om Kommissionen var udelukket derfra og simpelthen indskrænkede sig til at forelægge Forslag til Revision af Statsbanedriften. Det vilde ogsaa være heldigt, om Kommissionen optog de forskellige Anker af væsentligere Natur, der ere fremkomne ikke blot mod selve Statsbanedriftens Organisation, men ogsaa mod den Maade, hvorpaa Organisationsloven er bleven udført i Praksis, ogsaa for selve Statsbanedriftens Vedkommende. Her kommer jeg til et Punkt, hvor jeg er tilbøjelig til at tro, at Kommissionen, hvis den gaar til Værks med tilstrækkelig Forstaaelse af sin Opgave og er tilstrækkelig frygtløs, vil kunne bringe et virkeligt Resultat. Det er sørgeligt at maatte sige det, men sandt er det, at der ikke er nogen Administration her i Landet, om hvilken der sniger sig saa mange ufordelagtige Meninger som netop om Statsbaneadministrationen; noget af dette kommer frem paa Tryk, andet, og det er det værste, vover sig dog ikke saa vidt, men holder sig mere i Krogene. Det er klart, at en Kommission som denne vil kunne gøre Nytte ved at skaffe Klarhed i alt Fald over nogle af de Hovedanker, der

føres over Statsbaneadministrationen. Jeg skal personlig ikke udtale nogen som helst Mening om, hvorvidt meget af det, der siges, er i Overensstemmelse med Virkeligheden eller ikke. Jeg er for øvrigt personlig stærkt overbevist om, at noget af det er urigtigt, idet noget af det, der siges, er af den Natur, at Statsbanernes øverste Administration, hvis det var sandt, ikke kunde være i Hænderne paa hæderlige Folk. Og det føler jeg mig fuldkommen overbevist om, at den er. Det er der ingen, der har Ret til at tvivle om. Jeg mener, at det er, saavel i Statsbaneadministrationens som i Publikums og det almenes Interesse, at Kommissionen ogsaa forstaaer sin Opgave saaledes, at den har at foretage en kritisk Undersøgelse af Statsbaneadministrationen, saa vidt dens Kræfter række til, og saa vidt den kan faa de fornødne Oplysninger dertil, og her maa det bemærkes, at den højtærede Minister har tilbudt, at Administrationen skal staa til rede med alle de Oplysninger, der ønskes. Kommissionen bør søge at faa oplyst, hvor mange af de fundamentale Anker, som rettes mod denne Administration, der have deres Berettigelse, og hvor mange der ikke have det, og den bør for Offentligheden fremlægge et Materiale, hvorpaa man i Virkeligheden vil kunne bygge sin Dom, og hvorved man kan gøre Ende paa den for alle Parter saa uheldige Mistro, der raader over Statsbaneadministrationen. Jeg er for øvrigt klar over, at noget af det, som Offentlighedens Kritik gaar ud paa, ligger uden for Kommissionens Opgave. Jeg tænker her paa de rent tekniske Spørgsmaal om Sikkerhedsforanstaltninger og deslige, men der bliver alligevel nok for dem at gøre. Jeg anser det for klogt ikke at vente sig for store Resultater af Kommissionens Virksomhed, men jeg vil paa den anden Side ikke anse det for rigtigt, om man her i Tinget afviser Tanken om en saadan Kommission. Vi have i Rigsdagen erklæret os fallit over for disse Spørgsmaal. Vi have erkendt, at vi ikke kunne naa til Bunds i dem og ikke give nogen Kritik, der virkelig er Bund i. Det bør da være en Pligt for Rigsdagen, naar Lejlighed gives, at række Haanden til, at der kan komme en Undersøgelse frem, der over for disse Spørgsmaal har flere Betingelser, end et Rigsdagsudvalg raader over, til at komme til Bunds i Tingene og muligvis ogsaa at frembringe Resultater.

Vi bør altsaa ikke afvise Tanken om en Kommissions Nedsættelse, men paa den